

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
Společenský a diplomatický protokol

Vyučující:
Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

6. Etika společenských akcí

Tato přednáška byla vytvořena pro projekt „Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě“

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

Předmět:

**Společenský a diplomatický
protokol**

Základní zásady společenského chování

- ❑ Za základní zásady společenského chování můžeme zařadit:
  - ✓ **Slušnost**, je postoj člověka, jeho vnitřní ustrojení, je to kategorie etická.
  - ✓ **Zdvořilost je** uvědomělým vnějším výrazem slušnosti - Slušnost může být člověku dána, zdvořilosti je nutné se naučit. Základem slušnosti je tedy úcta a ohleduplnost k bližním; zahrnuje i úctu k sobě samému.
  - ✓ Slušnost život společnosti umožňuje, zdvořilost jej usnadňuje.
  - ✓ Jemný **taktní člověk** vystupuje lidně a jistě, nikdy není nemile nápadný ani nebudí pohoršení. Mladí, neobratní lidé často přestřelí ve snaze ukázat, že ovládají situaci, tím, že chtějí svou neobratnost a nejistotou překonat smělostí a vychloubáním.
-

Základní zásady společenského chování

- ❑ **Do divadla, kina, koncertního sálu** atd. chodíme kvůli uměleckému zážitku.
  - ❑ Zamyslíme-li se nad logikou společenských pravidel a kulturního chování v těchto zařízeních, zjistíme, že jejich vnitřním smyslem je umožnit nám a zároveň i ostatním návštěvníkům, co nejlépe tento zážitek vychutnat.
  - ❑ Chodíme vždycky včas. Nerušíme svým příchodem ostatní.
  - ❑ 1 požadavek společenského oblečení při návštěvě kulturního zařízení má svou logiku. Vytrhuje nás totiž ze všedního obyčejného dne, uvádí nás do jiné nálady, utváří atmosféru výjimečnosti.
  - ❑ V oblékání je důležité ctít svůj věk a společenské postavení, které v rozumné míře přizpůsobíme konvencím daného prostředí.
-

Základní zásady spol. chování – v divadle

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ V šatně pomáhá muž ženě, mladší staršímu. Protože jsme přišli včas, nemusíme se cpát ve frontě, víme, že všechno zvládneme v klidu.
  - ❑ Do divadelního sálu vstupuje vždy první muž, má i u sebe lístky, které předá uvaděčce.
  - ❑ Na divadelním programu nešetříme. Jsou v něm vždy uvedeny informace, které nás orientují a rozšiřují náš kulturní obzor.
  - ❑ Zvláště v německy mluvících zemích jsou divadelní programy unikátní publikace, které originálním a vyčerpávajícím způsobem zpracovávají široké souvislosti. Jdete-li s partnerkou, koupíte program vždy, třeba si právě na tento večer bude chtít někdy vzpomenout.
  - ❑ Do řady sedadel vstupuje zásadně první muž, a to čelem k sedícím. (Je vhodné si ovšem předem zkontrolovat lístky a máte-li je do středu řady, usadíte se včas, Jsou-li na krajní sedadla, je naopak vhodné počkat do prvního zazvonění.)
-

Základní zásady spol. chování – v divadle

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Při průchodu řadou se omezíme na nejstručnější zdvořilostní slůvka, dovolte a děkuji. Tělesný kontakt je v těchto chvílích tak blízký, že nemusí být každému příjemný, a ohleduplný člověk jej zkrátí na minimum.
  - ❑ Společensky významné sedadlo je po pravé ruce.
  - ❑ Rozhovor před započítím představení by měl být samozřejmě tlumený, je naprosto nevhodné zdravit výraznými gesty případně známé (možné je pouze pokynutí hlavou), hlasitě zdravit a jinak na sebe upozorňovat je nepřípustné.
  - ❑ Na konci představení zatleskáme vždy; když se nám nelíbilo, alespoň krátce.
  - ❑ Nikdy se po skončení produkce nevrháme ihned k šatnám, je to neslušné. Tlačí-li se okolo nás jiní nevychovaní návštěvníci, nejsme povinni vstávat a uvolňovat jim cestu.
-

Základní zásady spol. chování – v divadle

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ O přestávce (obvykle bývá pouze jedna) máme možnost občerstvit se, prohlédnout si foyer, pozdravit se známými, Platí zásada, že muž nenechá nikdy dámu, kterou doprovází, samotnou v hledišti. Nechce-li se projít dáma, nejde ani muž.
  - ❑ Opožděný příchod do divadla je společensky tolerovatelný pouze do lóže. Opozdilý návštěvník setrvává v pozadí, pozdraví se s ostatními a usedne teprve o přestávce. Usednout ihned může jedině, je-li volné zadní sedadlo.
  - ❑ Přejde-li pozdě dáma, nejbližší sedící muž se o ni postará nebo jí nabídne svoje sedadlo. Dáma v přítomnosti sedících mužů stát nemůže, čí přesněji, muž nemůže sedět, stojí-li dáma.
  - ❑ Přední místa v lóži patří dámám. Dáma nejvýznamnějšího muže ve společnosti sedí vždy na místě, které zaručuje nejlepší výhled. V boční lóži jde o místo v rohu vzdálenějším od jeviště. V lóži umístěné proti jevišti je nejčestnější místo ve středu první řady, druhé je po pravé straně, třetí po straně levé.
-

Základní zásady spol. chování – v kině

- Návštěvu kina nepokládáme za výjimečnou společenskou událost. Stačí oblečení běžné na veřejnosti. Ve svých reakcích bychom se měli tlumit, v tomto případě ostatní návštěvníky rušíme.
  - Před každým představením vypneme mobilní telefon. Známé zdravíme nenápadně. V kině konzumujeme tiše.
  - Je zdvořilé vůči tvůrcům filmu setrvat na místě až do chvíle, kdy skončí závěrečné titulky.
  - Premiéry**
  - ✓ Výjimečnou příležitostí jsou filmové premiéry. Vstup na ně je obvykle na pozvánky. Významu této události by mělo odpovídat společenské oblečení. Platí zde zásada, že zde nežvýkáme.
-

Základní zásady spol. chování – na vernisáži

- ❑ Vernisáž je francouzského původu a znamená slavnostní otevření výstavy uměleckých děl.
  - ❑ Vernisáž neboli slavnostní zahájení výstavy, otevření nové budovy, nové expozice, tedy slavnostní představení nějakého nového díla veřejnosti, se obvykle skládá z několika částí:
    - ✓ Jednoho či více proslovů, prohlídky expozice a pohoštění typu číše vína či malého rautu.
    - ✓ Vernisáž může provázet i krátký umělecký program jako hudba, zpěv, recitace apod.
  - ❑ Při vernisáži výstavy kromě pořadatele (organizátora výstavy) obvykle promluví i odborník, který by měl krátce, tedy nikoli přednáškou určenou pro univerzitní publikum, přiblížit význam tvůrce či skupiny tvůrců a jejich dílo.
  - ❑ Pak následuje prohlídka expozice, u výstav s uměleckým zaměřením může provádět pozvané hosty sám autor výstavy. Teprve po prohlídce se všichni sejdou v místnosti, kde je připraveno pohoštění.
-

Základní zásady spol. chování – na vernisáži

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Na základě pozvánky na vernisáž obvykle můžeme přijít s partnerem/partnerkou či kolegou/kolegyní. Hosté po celou dobu vernisáže stojí a jejich oblečení bývá méně formální, vernisáže probíhají v jakoukoli denní dobu, jen zřídka večer.
  - ❑ Je vhodné vystavujícímu umělci po prohlídce jeho děl blahopřát a obdarovat květinami, obzvláště pokud se jedná o našeho dobrého přítele.
  - ❑ Vernisáži se velice podobá křest knihy, obvykle pohovoří nakladatel, potom literární vědec a na řadu přijde i autor samotného díla. Velmi často jsou přizvány celebrity, aby cédečko či knihu pokřtily sektem. Po prosloveh nastává autogramiáda. Konec bývá zakončen přípitkem.
-

Základní zásady spol. chování – na koncertě, plese, taneční zábavě

- Pro návštěvu koncertů platí obdobné obecné zásady jako pro divadlo.
  - Vyvarujeme se ovšem jakýchkoli projevů během produkce.
  - Jsme-li nachlazení, kýcháme nebo kašleme, na koncert nechodíme.
  - Bereme-li s sebou děti, musíme mít jistotu, že jsou opravdu slušně vychované a disciplinované a dokáží sedět, často více než dvě hodiny, v klidu.
  - Na koncertě se tleská po provedení celého díla, ne po jednotlivých větách skladby. Při obzvláště vydařených, strhujících koncertech jsou společensky tolerovány temperamentnější projevy uznání, např. volání bravo, dupání.
-

Základní zásady spol. chování – na koncertě, plese, taneční zábavě

- ❑ Na koncertě třeba filharmonie tleskáme až po skončení celého díla, ne po jednotlivých větách nebo částech.
  - ❑ Tímto bychom mohli rušit hudebníky ze soustředění. V programu máme jednotlivé věty pojmenovány, to podle rytmu a nálady skladby.
  - ❑ Spočítáme si, kolik jich je, a když jsou všechny, pustíme se do potlesku. Některé národy tleskání vůbec neznají. Hluchoněmí tleskají tím , že otáčejí dlaněmi obou rukou. Během děkovačky neodcházíme, je to nezdvořilé vůči těm kteří účinkovali.
-

Základní zásady spol. chování – na koncertě, plese, taneční zábavě

- ❑ Ples je zároveň společenskou událostí i nejvyšší formou taneční zábavy. Na ples tedy nejdeme, nemáme-li v úmyslu tančit; s tímto rozhodnutím tam může jít pouze gardedáma. (Ani ona by však neměla odmítnout, požádá-li ji o tanec nejčastější tanečník její svěřenkyň.)
  - ❑ Na ples žena jde buď s větší společností nebo v doprovodu alespoň jedné další osoby; tedy nejčastěji s partnerem, dívka s gardedámou, méně obvyklé je, jdou-li dvě přítelkyně.
  - ❑ Sama se může na ples vydat dáma jedině v případě, je-li si jista, že se tam setká se známými, s kterými je předem domluvena.
  - ❑ Žena, která přišla na ples pouze s partnerem, by měla odmítnout nabídky jiných mužů k tanci. Stačí věta -,„Promiňte, jsem zadaná,“ Přijmout pozvání k tanci může tehdy, jestliže jde o muže, kterého oba dva znají.
-

Základní zásady spol. chování – na koncertě, plese, taneční zábavě

- ❑ Na ples chodíme zásadně ve večerním. Pro pány je povinný přinejmenším tmavý oblek, Při reprezentativních plesech by měla mít dáma vždy velkou večerní toaletu, její partner by měl mít frak, přípustný je i smoking.
  - ❑ Ideme-li ve skupině, pak je povinností pánů požádat o tanec všechny dámy z tohoto okruhu. Přirozeně, že své partnerce se věnujeme nejvíce a nevyznamenáváme svou přízní některou z dalších dam.
-

Základní zásady spol. chování – na koncertě, plese, taneční zábavě

- ❑ Po skončení tance doprovodí tanečník partnerku na místo a za tanec poděkuje.
  - ❑ Opustit partnerku na parketu je naprosto neomluvitelné, i kdybychom byli sebevíc zklamáni.
  - ❑ Gentleman ovšem zklamání nedá nikdy najevo, a to ani mrknutím oka.
  - ❑ Na jiných tanečních zábavách než je ples (v kavárnách s tancem, vinárnách, odpoledních čajích, tanečních večírcích apod.) je povoleno méně obřadné chování. Můžete požádat o tanec cizí ženu, dovolíte se ovšem její společnosti.
  - ❑ **Plesy gala** jsou nejvyšší formou společenské zábavy. Vstup pouze pozvaní hosté na základě pozvánky. Pánské oblečení smoking či frac. Dámy velká večerní toaleta či dlouhé šaty doplněné o rukavice. K tanci a poslechu hraje orchestr hrající všechny žánry společenského tance. Cílem je těchto gala večerů je navázat společenské styky, zábava a tanec. Plesy končí kolem druhé hodiny ranní.
-

Základní zásady spol. chování – na koncertě, plese, taneční zábavě

- ❑ **Taneční bary, vinárny** k tanci hraje menší skupina hudebníků či reprodukováná hudba. Cílem je dobře se pobavit a uvolnit. Oblečení volíme dle dané akce..
  - ❑ **Diskotéka** je určitý druh taneční zábavy určený především pro mladší veřejnost. Podle svého vkusu si volte oblečení. Vše záleží také na druhu odehrávané hudby (disko, dance, rap, techno, haus, oldies, rock). Tanec nemá předepsané kreace, všichni tančí dle vlastních pocitů.
  - ❑ **Taneční zábavy lidového rázu** jsou určeny pro širokou veřejnost za účelem tance, zábavy a bývá zde i tombola. Kapela hraje i směsi různých tanců. Je zde možnost i hrát na přání hostů. Zúčastnění přicházejí ve většině případů na uvedenou dobu zahájení, odcházejí v pozdních nočních hodinách.
-

Základní zásady spol. chování – na promocích

- Z latinského promotio, od pro - moveo, postrčit, podpořit.
  - Patří mezi mimořádné rodinné události a společenské akce. Promoce je slavnostní předání diplomů a završuje univerzitní studium nebo další akademické či vědecké tituly.
  - Místo konají je v nejhonosnějších sálech univerzit, které mají historický význam pro školu.
  - V sálech diváky tvoří příbuzní a známí, kteří vstupují do místnosti jako první.
  - Pro pány je vhodný tmavý oblek, světlá košile, kravata. Oblečení dam odpovídá obleku muže.
  - Akademičtí funkcionáři, rektor, protektoři, děkani, profesori, pedagogové jsou oděni do taláru.
  - Akademičtí funkcionáři odchází v opačném pořadí než přicházeli (první odchází rektor, poslední absolventi).
  - Blahopřání rodiny a známých probíhá až po skončení ceremoniálu a mimo slavnostní aulu.
  - Vhodný dárek je květina. Hodí se uspořádat slavnostní oběd.
-

Základní zásady spol. chování – na svatební hostině

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ **Pozvánka na svatbu** – Každý host by měl obdržet písemné pozvání na Vaši svatbu či svatební hostinu – za vhodný a elegantní způsob je považována klasická poštovní pozvánka, kde je buďto pouze samotná pozvánka na svatbu nebo je zde pozvánka na svatbu a k ní je ještě připojena kartička s pozvánkou ke svatebnímu stolu. Ke každému oznámení by měla pro lepší organizaci připojena poznámka a potvrzení o účasti, alespoň tak to hovoří svatební etiketa.
  - ❑ Podle pravidel etikety by měli sedět novomanželé v čele stolu (nevěsta po pravici ženicha) a z každé strany jednoho z novomanželů jeho tchýně a tchán (tzn., že vedle Vás nesedí Vaši rodiče, ale rodiče partnera).
  - ❑ Vedle rodičů pak sedí svědkové. Svědkyně po levé ruce nevěstina otce, svědek pak na opačné straně stolu.
  - ❑ Dále hosty posadíme podle jejich společenské důležitosti, kde platí zejména pravidlo, že společensky významnější jsou příbuzní, potom přátelé a současně také pravidlo střídání pohlaví. Hosté tedy sedí v pořadí žena - muž - žena - muž...
-

Základní zásady spol. chování – na svatební hostině

Uspořádání stolů do tvaru písmene U

- ✓ Jedná se o nejčastější uspořádání stolů na svatbě. U tohoto uspořádání sedí novomanželé uprostřed (ona po pravici).
- ✓ Po levici ženicha sedí jeho tchýně, po pravici nevěsty sedí její tchán. Matka ženicha a otec nevěsty sedí vedle svých životních partnerů, naproti novomanželům sedí svědkové se svými partnerkami, či partnery (je-li svědkem žena, sedí proti ženichovi, muž proti nevěstě).
- ✓ V dalším sledu sedí zpravidla prarodiče a ostatní hosté podle společenské významnosti. Neopomeňte fakt, že společensky významnější hosté sedí zády ke stěně s výhledem do prostor.

Uspořádání stolů do tvaru písmene I

- ✓ Nejčestnější místo u tohoto typu uspořádání je uprostřed dlouhé strany (zpravidla čelem ke vchodu) a odtud se postupně rozsazují hosté dle zásad uvedených výše.
-

Základní zásady spol. chování – na svatební hostině

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

❑ Uspořádání stolů do tvaru písmene T

- ✓ Nejčestnější místo je na spojnici obou ramének, tedy uprostřed krátké strany, která by v optimálním případě měla být naproti vchodu, rozsazení hostů je opět dle výše uvedených zásad.
-

Výběr z použité literatury:

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ MATHÉ, I. a L. ŠPAČEK, 2005. Etiketa. Praha: BB art. ISBN 80-7341-564-X.
  - ❑ NĚMČANSKÝ, M., 2011. Společenský, diplomatický a obchodní protokol. SU OPF Karviná, ISBN 978-80-7248-636-6.
  - ❑ SMEJKAL, V. a H. S. BACHRACHOVÁ, 2011. Velký lexikon společenského chování. 2. rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3650-1.
  - ❑ ŠPAČEK, L., 2008. Nová velká kniha etikety. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-1954-5.
-

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost
